

Lk 5

VAKTSIIN EI MUUDA DNA-D EGA MÕJUTA RASEDUST

Perearst Piret Rospu murrab levinud vaktsiinimüüte.

Lk 2

KINNISVARASPETSIALIST TOOB VÄLJA ...

... kui palju maksis kalleim ja odavam korter Harku vallas?

HARKU 30 vald

Tiraaž: 6550

KOLMAPÄEV, 10. märts 2021

www.harku.ee

HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Mul pole meeski, kui vana ma olen.

Lugege lk 5

ALMIRE KUUSEMETS
Juubilar

Foto: Mari Kukkk

Juba üheteistkümmendat korda tunnustas TV3 "Eestimaa uhkuse" galal inimesi, kes on oma tegudega eeskujuks. Auväärse tiitli pälvis ka meie valla elanik Kristi Peegel, kelle südameasjaks on diabeedilaste ja nende perede abistamine.

MARI KUKK

Sulle anti 16. veebruaril Eestimaa Uhkuse tiitel. Mida see märkamine sinu jaoks tähendab?

Ma ei tee seda tööd tunnustuse pärast, vaid selleks, et diabeedihai lapsega peresid aidata. Kindlasti tegi südame soojaks, et kogu Eesti Laste ja Noorte Diabeedi Ühingu (ELDÜ) ning Diabeedikooli pere ühist pingutust on märgatud. Oleksin aga kordi õnnelikum, kui need mured, millele oleme pidanud riigilt ja kohalikele omavalitsustelt valjuhäälselt lahenemist küsima, oleksid lahenenud vaikselt, mõistmisega.

Diabeedivõitlust hakkasid pidama siis, kui su esimene poeg oli kahe-aastane, 13 aastat tagasi. Palju sa sellest haigusest enne üldse teadsid?

Ei teadnud midagi. Läksin pojaga arstile, sest olin lisaks kõhale mures – laps saab päeval kenasti mähkmeteta hakkama, öösiti aga mitte. Arst võttis uriiniproovi, sealt leiti kõrge glükoosisisaldus ... ja kohe läks sõit lastehaiglasse. Tagantjärele saan enda üle isegi nalja heita, sest kui poeg diagnoosi sai, ütlesin arstile, et ahah, andke dieet, me saame terveks.

Kui haiglas öeldi, et kõrge glükoosisisalduse tõttu on kujunenud 1. tüüpi diabeet, meenus kunagine lasteaiakaaslane, kes oli suhkruhaige. Tema suured hirmunud silmad, ema käest alati krampilikult kinni ... See mälupekk võttis jalad alt. Arvasin, et ka meie elu saab selline olema. Esimesed kuud olin sügavas masenduses. Ma ei talu verd ega nõelu, aga pidime hakkama poega viis korda päevas süstima ja ta pidi sööma kuus korda päevas kindlatel kellaaegadel kindla koguse. Võid ette kujutada, mida üks kaheaastane selle peale ütles ...

"Tahan elada riigis, kus iga inimene tunneb end väärtuslikult, kus kõigil on õigus elada väärikalt," ütleb Kristi Peegel. / Foto: TV3

Kristi Peegel seisab diabeedilaste eest

Ta nuttis ja palus süsti saades – ärge tehke haiget. Kõik nutsi-me, see oli õudne!

Millist tuge sa oleksid siis vajanud?

Oleksin vajanud kedagi, kes oleks samas olukorras olnud, esmase kriisi läbinud ja näidanud, et elu diabeediga on võimalik. Olen kümme aastat töötanud diabeedi kogemustajajana. Vein 1. tüüpi diabeediga inimeste huvikaitset Eestis, ELDÜs ja Diabeedikooli rehabilitatsioonimeeskonda.

Soovin, et samas olukorras pered saaks võimalikult kiiresti pärast diagnoosi abi meie kogemustajajalt ja teistelt spetsialistidelt. Aastal 2007 sai poeg diagnoosi, 2009 läks ta olude sunnil eralasteaeda, kus oli kümme diabeedilast. Seal läks minu elu taas rööpasse, sest kohtasin vanemaid, kellel olid samad mured. Laps ei tundnud end enam erilisena, teda ei kardetud, nagu eelmises lasteaias.

Kellele 2009. aastal loodud diabeedihüingus ja hiljuti loodud Diabeedikoolis keskendute?

Alustasime laste huvikaitse ja haridusasutuste koolitamistega, aga 2017 saime aru, et ka täiskasvanud diabeedipõdejad vajavad meie abi. Meie juurde on teretunud nii 1. kui ka 2. tüüpi diabeeti põdejad igas vanusegrupis koos lähedastega, et kogu pere saaks haigusest aru. On ekslik arvata, et inimesed tahavad diagnoosi saades kuulda vaid seda, et tee süst ära ja söö, mida tahad, muud elus ei muutu. See ei ole nii lihtne. Selle diagnoosiga tuleb elu uuesti mõtestada – õppida veresuhkruõbralikult sööma, turvaliselt ja piisavalt palju liikuma. Et inimene saaks teha elus vajalikud muudatused, kulub sageli liiga palju aastaid, sest oma haigusega ei taheta sõbraks saada. 1. tüüpi diabeet on endokrinoloogide sõnul kõige keerulisem eluaegne haigus.

Ega diabeeti põdeja päris iseseisvaks saagi, ka täiskasvanuna mitte. Igapähele on keegi, kes teeb vähemalt kord päevas kõne veendumaks, et inimene on elus.

“Ega diabeeti põdeja päris iseseisvaks saagi, ka täiskasvanuna mitte.”

Veresuhkru turvaline juhtimine võib olla ka kõige teadlikuma inimese jaoks tuumafüüsika ja liiga madala veresuhkrutasega kaasneva kooma eest ei ole kaitstud ükski diabeedihai.

Meie eesmärk on, et ükski värske diagnoosi saaja ei saaks haigusega tihti kaasnevaid tüsistusi. Mittekorrast veresuhkrutase hävitab nägemise, lõhub neerud, gangreen võtab jäsemed, koomad võivad kaasa tuua dementsuse või surma.

Tavaliselt on valida kahe võimaluse vahel: kas panustada täna oma lapse tervisesse igal ööpäeval või ta on paarikümne aasta pärast invaliid, riigile koormaks kaelas ... Seepärast oleme abi kaasa tuua 13 aastat oösi vahetustega ärganud ja pingutanud, et laps saaks täiskasvanuna elada täisväärtuslikku elu. See on absurdne koormus, mida aga ametnikud normaalseks vanemlikuks hooleks peavad. Ametnike mõistmatuse pärast vaidlen eelmisest sügisest lapse puude teemal Sotsiaalkindlustusametiga koostööd. Riigi katse eelmisel aastal diabeedilapsed puudest üldse ilma jätta õnneks luhtus, kuid asemele antud keskmise puue on nii perede kui ka

raviarstide hinnangul väär, sest see ei võimalda peredele vajalikku tuge – tugiisikut, lapsehoiuteenust –, et vanemad saaksid inimlikult puhata, täisajaga tööl käia ja ise mitte abivajajaks muutuda.

Kas sa tunnend, et aastatepikkune teavitustöö on muutnud suhtumist diabeeti?

Suhtumist, et ära anna lapsele kommi, ja näe, tädi Malle tegi kepikõndi ja sai terveks, leidub ikka. Eks siis tuleb edasi selgitada, et 1. tüüpi diabeet ei ole haigus, mis tuleb komisõomisest. Teadlikkus on kindlasti tõusnud, aga see ei ole piisav – endiselt pannakse 1. ja 2. tüüpi diabeet ühte patta, mis teeb lapsevanemad väga kurvaks, kuna neile heidetakse ette, et nad on lapse haiguses ise süüdi. Nii see ei ole! Ei inimene ega teadus oska veel autoimmunreaktsiooni ära hoida.

Mis on see, mille nimel sa praegu töötad? Mis on käsil?

Huvikaitse peame saama sotsiaalhoolekandesse toetada, et diabeeti põdevad lapsed saavad kogu vajaliku toe koos diagnoosi saamisega ja nad ei pea iga aasta alandust taludes tõestama, et nad ikka abi vajavad. Kõik osapooled, kes südamega mõtleavad, saavad aru, et diabeet on krooniline ja progresseeruv haigus, mille iga-aastane üleanalüüsimine on lihtsalt maksimaksjara raiskamine. Unistan, et haigekassa leiaks lõpuks lisaraha lapsena haigestunute pumba ja sensorite rahastamiseks ka pärast 19-aastaseks saamist. Moodne diabeediravi pumba ja sensoriga maksab ilma haigekassa toeta 400 eurot kuus. Need ligi 5000 täiskasvanut ootavad väga, et riik nende tervist nüüdisaegse meditsiinitehnoloogia hüvitise vääriliseks peaks, eriti olukorras, kus sensorid on tulnud, et lasta glükomeetri testribadel minna, st raha on tegelikult moodsa ravi jaoks haigekassas suures osas olemas.

Jätkan ka koolitamise, sest minu südame kutse on, et inimesed oskaksid haigusega toime tulla. Rehabilitatsioonimeeskonnas on meil 30 spetsialisti, aitame inimesi üle Eesti, kontorid on Tallinnas ja Tartus.

Püüan olla mõistlik ja kohalolev ema oma kahele pojale, mõnuse abikaasa oma kallile kaasale. Kodus on mul õnneks hea tagala. Soovin väga, et kõik inimesed saaks elada elu rõõmsates värvides, et oleks rohkelt hetki, mille eest tänulik olla.

VALLAVALITSEMINE

Lühiuudised

Vaadake lisaks värsked uudised pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Ootame kuni 14. märtsini uueks õppeaastaks koolimineku taotlusi

Taotluse saab esitada ARNO e-keskkonna kaudu aadressil Piksel.ee/arno/harku. Lisainfot leiab Harku valla kodulehelt www.harku.ee.

Koolikohtade jagamisel lähtutakse 1. klassi prioriteetidest, milleks on elukoha kaugus haridusasutusest, õdede-vendade käimine samas koolis ning võimalusel arvestatakse ka vanemate soovidega.

(Reelika Lõhmus, üldharidusspetsialist)

Algas Nooruse ja Kooli tänava ringristmiku ehitus

Seoses ringristmiku ehitusega suletakse Nooruse ja Kooli tänava ristmik nii jalakäijate, sõidukite kui ka busside liikluseks. Ristmik avatakse aprilli algusest.

Ehitustööde ajal kehtib ajutine liikluskorraldus, millega tähistatakse jalakäijatele lubatud liikumisteed ning auto liikluse ümbersõiduteed.

Avaliku liini nr 111 liiklus suunatakse ristmiku ehituse ajaks Ranna teele.

NB! Ranna tee peatus on Kooli tänavalt viidud ajutiselt Ranna teele. Koolibusside peatus Nooruse tänaval jääb samasse asukohta.

(Harku vallavalitsus)

Huvihariduse ja -tegevuse toetussumma tõusis

Peredel, kus on vähemalt neli kuni 19-aastast last või noort või kes saavad toimetulekutoetust, ning peredel, kus kasvab raske või sügava puudega laps/noor, saavad huvihariduse ja -tegevuse toetust kuni 180 eurot lapse või noore kohta aastas. Toetuse saamise õigus on 7–19-aastastel lastel ja noortel, kes on registreeritud Harku valla elanikeks.

Rahaline abi on mõeldud huvikoolis õppimise ja huvitegevusega tegelemise toetamiseks. Toetuse saamiseks tuleb esitada taotlus vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonnale kodulehel www.harku.ee iseteeninduskeskkonna SPOKU kaudu.

(Kadi Netse, toetuste spetsialist)

Statistika

(ilmub kord kuus)

Harku valla elanikkonna statistika seisuga 1. märts 2021

Elanikke kokku

15 825

mehi

8019

naisi

7806

vallasisene liikumine

↑ 27 ↓

saabus

sündis 12

12

+ 127

12

suri 6

- 71

Kas teadsite, et kalleim elamu müüdi eelmisel aastal Harku vallas 551 800 euro eest, odavam korter 12 200 euroga ja kalleima müüdud suvila hinnaks kujunes 884 000 eurot?

LAURI ESKO

1Partner Kinnisvara konsultant

Korterite ostu-müügi-tehinguid veerandi võrra vähem

2020. aastal sõlmiti Harku vallas kokku 314 korteriomandi ostu-müügi-tehingut, mida on 159 võrra rohkem kui eelneval aastal.

Nii suure tehingute tõusu põhjuseks oli hoogne uusarenduste valmimine. Kõige aktiivsem piirkond tehingute osas oli ülekaalukalt Tiskre küla, kus tehti 236 tehingut hinnaga 1732 €/m² kohta. Tehingute arvu poolest järgnesid

Milliseid kinnisvaratehinguid tehti Harku vallas 2020. aastal?

Tiskre küla Tabasalu alevik ja Harku alevik vastavalt 37 ja 20 tehinguga. Keskmiseks ruutmeetrihinnaks aastal 2020 kujunes Tabasalus 1524 €/m² ja Harkus 1563 €/m².

Majade tehingud püsisid stabiilsed, huvi elamu- ja suvilate vastu kasvas

Kui Harku valla elumajade tehingute arv oli võrreldes eelneva aastaga sama, vastavalt 65 ja 64 tehingut, siis elumajade ostu-müügi-tehingute arv kasvas ligi kolmandiku võrra – 157 tehinguni. Tõusnud on ka huvi suvilate vastu – vastavaid tehinguid tehti võrreldes 2019. aastaga 18% võrra rohkem.

Kõige suurem huvi suvilate vastu on inimestel Väana-Jõesuu külas, kus tehti kokku 33 tehingut hinnaga 1690 €/m² kohta. Kõige kallimad suvilad asuvad mereäärses Rannamõisa külas ning soodsaimad Viti külas. Statistika ülevaates on kasutatud Maa-ameti andmebaase.

Õige aeg suvila ostmiseks ja müümiseks

Talv on parim aeg suvilate tegemiseks. Suvilas on mõnus toimetada juba esimeste soojade kevadilmadega, seega on märtsist maini kõige aktiivsem aeg, et suvilat uuele potentsiaalsele ostjale tutvustada või et ise huvilisena parimast valikust osa saada.

Kui plaanite suvilat osta, on talve lõpp ideaalne, et saada aru, kuidas suvila karmides

ilmastikutingimustes vastu peab. Missugune on suvila krundi seisukord vesisel aastajal? Milline on suvila ligipääsuvõimalus lumisel talvel? Kas suvilas on võimalik ka talvel elada või saaks seda näiteks välja rentida?

Kui plaanite suvilat müüa, on enne hooaja algust mõistlik kontrollida dokumentatsiooni ja veenduda, et suvila potentsiaalsete huviliste silmis võimalikult atraktiivne oleks. Vaadake üle, kas teie tehtud ümberehitustööd kajastuvad ka ehitisregistris. Kui kaua olete suvilat omanud ning kas tulenevalt müügist on vaja maksta tulumaksu? Kas suvilas on tarvis teha parandustöid, mis hinda tõstaksid? Neile küsimustele tasub aegsasti mõelda.

Muraste looduskaitseala kaitsekorrast

Keskkonnaamet on ette valmistanud Muraste looduskaitseala kaitsekorra muutmise väljatöötamise kavatsuse.

KESKKONNAAMET

Muutmise eesmärk tuleneb vajadusest anda kaitseala valitsejale õigus lubada püs-

titada Meriküla tee kinnistu tarbeks liiklemiseks vajaliku rajatise.

Väljatöötamise kavatsusega on võimalik tutvuda Keskkonnaameti kodulehel.

Parandusettepanekud või vastuväited Muraste looduskaitseala kaitsekorra muutmise kohta palume esitada kirjalikult Keskkonnaametile (info@keskkonnaamet.ee või Kunderi 18, 44307 Rakvere) hiljemalt 12. märtsiks 2021.

Kõik saavad oma sõna sekka öelda. Aega on kuni 12. märtsini. / Foto: erakogu

Kui nimetatud tähtjaks ei ole parandusettepanekuid või vastuväiteid esitatud, arvestame, et vastuväited puuduvad.

Pärast tutvustamisperioodi lõppu esitatakse väljatöötamise kavatsus keskkonnaministrile määruse eelnõu menetluse algatamiseks. Määruse eelnõu kohta on võimalik arvamust avaldada menetluse algatamisele järgneva avaliku väljapaneku jooksul, mis toimub eeldatavasti 2021. aasta esimeses pooles.

Lisainfo: Imbi Mets, tel 329 5543, imbi.mets@keskkonnaamet.ee.

24. veebruari hommikul toimus pidulik lipuheiskamine vallamaja eest

Viiruse leviku tõkestamise eesmärgil toimus sündmusel aastal ilma füüsilise publikuta ja pidupäevale sai kaasa elada videosilla vahendusel. Tseremooniat juhtis Hannes Hermaküla, kõne pidasid volikogu esimees Vytautas Martinonis ja vallavanem Erik Sandla, hümnid laulis Rasmus Kalep, anti üle Harku valla kõrgeimad autasud ning sai kaasa elada põnevale trummikontserdile.

Fotod: Arno Mikkor

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Toimetuse telefon: 5556 5434

Vastutav toimetaja Madis Idnurm,
madis.idnurm@harku.ee

Toimetaja Mari Kukk, mari.kukk@harku.ee

Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

5556 5434

vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd:

vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Otsime meeskonda eestvedajaid, kes töötaksid koos meiega juba nüüd, kevadel, välja valdkonnapõhised õppekavad. Väga oodatud on kandideerima ka õpetajad, kes saavad täiel määral panustama hakata sügisest.

GRETE-STINA HAARISTO

Tabasalu gümnaasium on uus riigigümnaasium, mis alustab tööd Tabasallu rajatavas hariduskompleksis 1. septembril 2021.

Uue alustava koolina oleme nii sisult kui ka vormilt nüüdisaegne ja tulevikku vaatav. Õppimis- ja õpetamiskultuuri oleme üles ehitanud kolmele põhimõttele: usume, et õpetamine liigub üha rohkem mentorluse ja juhendamise poole; õppides aineid valdkonnapõhiselt, näevad õpilased seoseid päriseluga hõlpsamini ning oma valikuid suunav õpilane on motiveeritud ja edukas.

Aineteülene õpe

Suures mahus hakkab õppimine ja õpetamine toimuma interdistsiplinaarselt – riiklikus õppekavas sätestatud ained antakse edasi valdkonnapõhiselt, et võimalikult suurel määral aineid omavahel lõimida. Uuendusliku õppekava arendustööd on alanud. Otsime oma tiimi eestvedajaid, kes kevadest töötaksid koos meiega välja valdkonnapõhised õppekavad, kuid väga oodatud on kandideerima ka õpetajad, kes saavad panustama hakata sügisest. Õpetajate soovivaldusi ootame kuni 26. märtsini. Uuendusliku õppekava elluviimiseks oleme kaasanud partnerina ka Tallinna Ülikooli, kes on koolituste ja teaduspõhise lähenemisega õpetajatele toeks.

Õpilaste võimestamine mentorluse kaudu

Tänapäeva kooli fookuses on õpilane, kes on ennast juhtiv

Näe oma tulevikku Tabasalu gümnaasiumis

Õppejuht Jüri Käosaar ja koolijuht Grete-Stina Haaristo ootavad peagi avatavasse gümnaasiumisse valdkonnapõhiste õppekavade eestvedajaid ning õpetajaid. Olete oodatud! / Foto: Karla Oder

Ootame õpetajaid nelja valdkonda:

- loodus- ja reaalainete valdkond (matemaatika, bioloogia, geograafia, keemia, füüsika);
- kultuuriteaduste valdkond (ajalugu, ühiskond, kunst, muusika);
- keelte valdkond (võõrkeeled, eesti keel ja kirjandus);
- tervise valdkond (kehaline kasvatus, inimeseõpetus, vaimne tervis).

Kõik töökuulutused on üleval CV-Online'i lehel, mille leiab lühiaadressilt www.bit.ly/tabasaluopetaja.

Kandideerimise esimene voor toimub VideoAski keskkonna kaudu, kus palume kandidaatidel vastata kahele arutlevale küsimusele: kirjeldada oma seniseid töökogemusi haridusvaldkonnas ning motivatsiooni asuda tööle Tabasalu gümnaasiumisse. VideoAsk võimaldab kandidaadil jätta vastused talle sobivaimal viisil – kas kirjalikult, helisalvestina või videona.

ja iseseisev ühiskonna liige, kes oskab enda vajadusi ja eesmärke määratleda, valida kaalutletud viise nende elluviimiseks ning vastutada oma valikute eest. Et seda tagada koos personaalsema lähene-

mise ja toega, on Tabasalu gümnaasiumis klasside asemel lennupõhised mentorgrupid (keskmiselt 12 õpilast grupis) ning kõik pedagoogilise

personali liikmed hakkavad olema gruppidele mentorid.

Toetav koolikultuur

Gümnaasiumis on õpetajal võimalus panustada valdkonnapõhise õppe arendusse ja teostusse, olla mentoriks noortele, teha koostööd kolleegide ja haridusasutustega ning aktiivselt osaleda riigigümnaasiumide võrgustikus. Koolis on moodsad töötingimused ja konkurentsivõimeline töötasu ning "Kuidas me selle koos ära teeme?" suhtumisega kollektiiv. Meie väärtusteks on hoolivus, julgus, koostöö, kaamine, uudishimu ja mitmekesisus. Peame oluliseks, et töö ja töötamine oleks efektiivne ning ilma lisamürata ja et iga koolipereliige tunneks toetust eripärasid arvestavas koolikultuuris.

Vaadake lisaks: kooli kodulehte: www.tbg.edu.ee

Volikogu liikme kolumn

Foto: erakogu

Kalle Palling:
"Tuleviku kooliharidus on paindlik."

Volikogu liige (Reformierakond) Kalle Palling arutleb, mida oleme viimasest aastast õppinud ja mida "tulevikukoolide" ja tuleviku koolihariduse kujundamisel arvesse võtta.

On öeldud, et sellist kooli, nagu oli enne 16. märtsi 2020, ei tule enam kunagi tagasi. Mida oleme sellest õppinud ja mida "tulevikukoolide" ning koolihariduse kujundamisel arvesse võtta? Spotify asutaja Daniel Ek on öelnud, et 2020. aastal muutis miljardid inimesi oma harjumusi internetiteenuste kasutamisel. Suur osa haridusest kolis virtuaalkeskonda ja paljude jaoks oli esmakordne kasutada selliseid võimalusi koosolekuteks ning õppetöök.

Kui praegu käib juba varem plaanitud Tabasalu hariduslinna ja riigigümnaasiumi ehitus, siis mõne aasta pärast peab ukseid avama uus hariduskompleks Tiskres (Apametsas). Viimasel haridus- ja kultuurikomisjoni koosolekul arutati uue kooli rajamise lähteülesandeid, kuid kahjuks peab tõdema, et kooli rajamise plaanid olid tehtud selliselt, nagu aastal 2020 ja tänagi praktiseeritavat koolikorraldust ei oleks olnud.

Kutsun üles kõiki, kellele valla hariduselu korda läheb, mõtlema, milline on tulevikukool. Oleme inimestena erinevad, ka laste kodud ja sealsed võimalused erinevad. Kõigil ei ole head ligipääsu internetile, koduseid töö- ja õpitingimusi ning igale lapsele kahjuks ei sobi distantsõpe. Samas on teisi, kellele paindlik õppekorraldus on positiivseks kogemuseks. Sellest lähtuvalt peaks uute koolide planeerimisel alustama visioonist, mida toetab arhitektuurne lahendus, ja leidma võimalused regulatiivsetesse raamidesse sobitumiseks. Miks mitte ka nende raamide ajakohastamiseks.

Kutsun üles kõiki, kellele valla hariduselu korda läheb, mõtlema, milline on tulevikukool. Oleme inimestena erinevad, ka laste kodud ja sealsed võimalused erinevad. Kõigil ei ole head ligipääsu internetile, koduseid töö- ja õpitingimusi ning igale lapsele kahjuks ei sobi distantsõpe. Samas on teisi, kellele paindlik õppekorraldus on positiivseks kogemuseks. Sellest lähtuvalt peaks uute koolide planeerimisel alustama visioonist, mida toetab arhitektuurne lahendus, ja leidma võimalused regulatiivsetesse raamidesse sobitumiseks. Miks mitte ka nende raamide ajakohastamiseks.

Kool peab olema paindlik

Et nii õpetajad, õpilased kui ka lapsevanemad tunneks end igas mõttes turvaliselt. Ruutmeetritest olulisem on ruumide funktsionaalsus. Et samal ajal saaks nii õpilasi suuremas ruumis hajutada kui ka osa õpilastega individuaalselt tegeleda. Olukorrad on erinevad.

Üks kogemus, mida oma laste puhul märkasin, oli hommikul kauem magamise mõju. Lapsed olid rahulikumad, õnnelikumad ja ilmselt seetõttu ka tervemad. Kindlasti on see individuaalne, aga on teaduslikult tõestatud, et teatud vanuses lapsed peaksidki koolipäeva hiljem alustama.

See omakorda loob võimaluse alustada eri kooliastmetes tundidega erineval ajal ja ühtlasi võimaldab vähematel ruutmeetritel õpetada kokku rohkem lapsi. Lapsed õpiksid mitmes vahetuses. Või siis tagada ka 50% täituvus. Taas tean omast kogemusest, et kontaktõppe taastumisel olid lapsed väsinud kahel viimasel päeval nädalas. See looks võimaluse hübriidõppeks, kus osa õppetööst toimub iseseisvalt.

Ootan kõiki kogemusi jagama

Tehnilises plaanis peaks kõik klassiruumid olema varustatud interaktiivsete õppevahenditega, et koju jäänud laps saaks kaaslastega koos õppetöös osaleda. Samuti võiks õpetaja samas klassiruumis tundi läbi viia, kui klass koduõppel on. Praegune viirus on laiaulatuslik, kuid küllap on paljud ka enne muretsenud, kuidas gripiga koju jäänud laps õppetöös järele jõuab. Tänapäeval ei tohiks see enam küsimus olla. Ka vahendite soetamiseks (arvutid/tahvlid) neile, kel võimalused puuduvad, peaks omavalitsus võimalused tagama ja usun, et enamus on need ka tänaseks saanud.

Kui teil on jagada kogemusi seoses distantsõppega, siis ootan neid e-posti aadressil palling.kalle@gmail.com. Saame viirusest võitu ja kujundame tuleviku koolihariduse selliselt, et sarnastes kriisides edaspidi edukamalt hakkama saada. Alustame Harku vallast ja oleme heaks eeskujuks ka teistele.

Töökorraldus on Harku vallavalitsuses muutunud

Koroonaviiruse leviku tõkestamise eesmärgil töötavad vallavalitsuse teenistujad valdavalt kaugtööl ning ajutiselt ei toimu vallavalitsuses vastuvõttu. Vastuvõttud toimuvad elektrooniliste suhtluskanalite kaudu. Teenistujate kontaktandmed leiata veebilehelt www.harku.ee/ kontaktid.

Palume taotlused ja muud dokumendid edastada elektrooniliselt harku@harku.ee või e-teeninduse kaudu. Elukohta ja lapse sündi saab registreerida e-teenusena portaalis www.rahvastikuregister.ee.

Paberkanalil esitatavad taotlused saab jätta vallavalitsuse hoone peakse kõrval olevasse postkasti.

(Harku vallavalitsus)

Nädalavahetuse ti peavad ärid ukseid kinni panema

Viiruse leviku tõkestamiseks otsustas valitsus laiendada olemasolevaid piiranguid toitlustus- ja kaubandusettevõtete jaoks ning muuta neid hariduses. Nädalavahetustel peavad toitlustus- ja kaubandusettevõtted olema suletud, argipäeviti lähevad ukseid kinni kell 18.00, välja arvatud kaasaostuks.

Avatuks jäävad toidupoed ja näiteks apteegid. Kehtima hakkab 25-protsendilise täitumuse piirang. Spordivõistlused ja liikumisüritused on lubatud professionaalsetele sportlastele, erivajadusega inimestele on lubatud liikumisüritused. (Vabariigi Valitsus)

HARKU 30 vald

Rubriik tutvustab Harku valla kujunemisaastate tähtsamaid sündmusi.

Nimedest ja numbritest Harku valla ajaloo 19. sajandil

Tänases ajaloovaates on kasutatud materjale Terje Urbaniku koostatud kogumikust "Killukesi Harku valla ajaloo".

MARIS VIISILEHT

Abivallavanem

Kuigi Harku vald tegutses arvatavasti juba samal aastal, kui vallareform välja kuulutati (1866), ja esimene kirjalik dokument pärast seda pärineb Magasiraamatu näol 1868. aastast, on esimesed vallavalitsuse tegevust kirjeldavad ürikud säilinud arhiivimaterjalina aastast 1879. Nendeks on Harku-Hüüru ühendatud vallavalitsuse protokollid.

Esimene sissekanne on tehtud sama aasta 15. märtsil ja kannab pealkirja "Harko ja Hüero walla täis Kogukonna volinike Kogu ja kogukonna jäude nõuheitmise ja walitsuse protokoll". Vallatalitaja (vallavanema) käsu peale olid sel päeval kokku tulnud järgmised volimehed: Karel Andermann, Hindrek Tikkermann, Karel Pent, Karel Wahar, Christjan Klaaser, Otto Prunfeldt, Otto Ello ja Kustas Kruusmann.

Protokollis on kirja pandud, et valla 1879. aasta esimese poolaasta pearaha vallamaksudega kokku on 723 rubla ja 38 kopikat. Pearahamaksjad oli tol aastal vallas 391 ja nendeks olid 16–60-aastased mehed. Protokollile on allkirja andnud (kolm risti) ülalnimetatud volimehed, lisaks veel vallatalitaja Jüri Kask ja tema abimehed Mihkel Meriküll ning Karel Ollen. Tolleaegset pearaha võib tänapäeval võrrelda üksikisiku tulumaksuga, mis osaliselt laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Kuigi vahepealsetel aastatel pearahamaksjate arv vähenes, siis 1890. aastaks oli see tõusnud üle 400.

Valla kogu elanike arv oli mitu korda suurem. Näiteks 1885. aastal elas Harku-Hüüru vallas kokku 1375 inimest, neist 663 meest ja 712 naist. Nendest omakorda oli 82 päriskohamanikku, 34 rendikohamanikku, 56 vabadikku, 81 maatameest, 27 mõisasulast ja 60 peremeeste sulast.

Samast aastast on ka teada, et teistes valdades elas 181 vallaliiget ja Harku-Hüüru vallas oli võrreldes valdadest 104 inimest.

Palka maksti viljas

Valla ametimehed said töö tegemise eest ka tasu, mis näiteks 1882. aastal maksti välja vilja kaudu. Peremeeste ja volimeeste nõukogu otsuse alusel maksti vallatalitajale töötasuks 3 tsetwerti rukist ja tema abimehed said kokku sama palju rukist. Koolmeister, kes ühtlasi oli ka vallakirjutaja, sai oma pöhhitöö eest 3 tsetwerti ja kirjutaja ametikoha eest 2 tsetwerti rukist.

Valla kohtumehed said palka pearahamaksudest, peakohtumees 26 rubla ja 50 kopikat ning kaks kaaskohtunikku kokku sama palju. Peakohtumehe ametikohal töötasid aastatel 1880–1890 kolm meest: Jüri Saalfeldt, Juhan Humberg ja Karel Annus. Mõnest kohtumehesest sai hiljem ka vallavanem.

Pärast nelja valla ühinemist 1891. aastal, mille ühiseks nimeks sai Harku vald, oli valla meeshingede arv 2103. See kujunes järgmiselt – Harku-Hüüru kogukonnas oli 715, Wääna-Wittis 725, Ranna-Murastes 418 ja Haberstis 245 meeshinget. Ühendatud valla volimeeste täiskogusse kuulus 342 hääleõiguslikku liiget.

Valdade ühinemine soodustas ka kohaomanike arvu jõudsat kasvu. 1891. aastal oli Harku vallas 207 kohaomanikku, 1895. aastal juba 294. Seejuures suurim juurdekasv toimus Wääna kogukonnas, kus mõne aastaga kohapidajate arv kahekordistus ehk tõusis 38-lt 80-le. Rentnike arv vähenes selle aja jooksul üle valla ligi poole võrra ehk 92-lt 48-le.

19. sajandil pidasid Harku vallas vallavanema ametit järgmised taluperemehed: 1879–1880 Jüri Kask, 1881–1887 Hindrek Paramell, 1887–1890 Jüri Saalfeldt, 1890–1893 Christo Kritt, 1894–1897 Jüri Leopas ning 1897–1899 Mart Teimann.

Protokolliraamatu esimest lehekülge saab vaadata: www.harku.ee

Tabasalu ühisgümnaasiumi 12. klaasi õpilane Ingel Carolin Peensalu arutleb emakeelepäeva eel eesti keele tuleviku üle.

INGEL CAROLIN PEENSALU

Sel aastal sai Eesti Vabariik 103-aastaseks. Inimesed teavad Eesti ning eesti keele ajalugu, kuid tulevikku on raske ennustada. Aegade jooksul on keel muutunud ning üle elanud mitmeid sõdu. Nii Põhjasõda, Vabadussõda kui ka Liivi sõda tõid Eestisse teisi rahvuseid, kuid nad sulandusid ühiskonda ning eesti keel sai edasi areneda.

On pakutud, et meie keel on langenud väljasuremisohu liigsete peensuste, keerulisuse ning väikse kõnelejaskonna tõttu. Ka araabia keelt peetakse keeruliseks ning teatud dialektide oskajaid on vähe, kuid siiski on see väga jätkusuutlik. Miks peaks just eesti keele keerulisus meile saatuslikuks saama? Vaadates eesti keele lähimate sugulaste, liivi ja vadja keele olukorda, võib jääda mulje, et meie emakeele kadumine on üpris tõenäoline. Nii liivi kui ka vadja keel on peaaegu täielikult kadunud. Sama saatus on tabamas isuri keelt. Kuidas saaks vältida eesti keele kadumist? Kas see on üldse võimalik?

Eesti keele kadumine on vähetõenäoline

Selle olukorra vältimiseks tehakse väga palju ennetustööd. 2010. aastal sai Toomas Hendrik Ilvese algatusel alguse sõnakonkurss Sõnaus, kuhu on oodatud keelehuviliste ettepanekuid uute sõnade jaoks. Konkurss aitab kaasa keele arengule, et ka noored tunneksid end eesti keelt rääkides

REELIKA LÖHMUS

Üldharidusspetsialist

Määruse "Välisõppe stipendiumi määramise ja maksimise kord Harku valla õpilastele ja üliõpilastele" alusel saavad Harku valla elanikena Eesti rahvastikuregistrisse kantud 15–26-aastased õpilased ja üliõpilased taotleda stipendiumi. Selle eesmärgiks on väärtustada valla noorte osalemist rahvusvahelise hariduse saamisel, toetades sellega ka nende silmaringi avardamist ja kultuuriliste teadmiste mitmekesistamist.

Stipendiumi saamiseks saab esitada taotlusi kaks korda

Mis saab eesti keelest tulevikus?

14. märtsil tähistame emakeelepäeva. / Foto:Pexels

mugavalt ega peaks kasutama liiga palju ingliskeelseid väljendeid.

Lisaks konkurssidele on ka mitmeid saateid loodud keele edendamiseks. Saade "Keeleminutid" on ka praegu ERRi digihoidlas alles ning seda saab

“Eesti keele kadumine on vähetõenäoline.”

kuulata nii ajaviiteks kui ka enda harimiseks. Kahjuks on Henn Saari, saate autor, meie seast lahkunud, kuid see ei tähenda, et rohkem selliseid saateid keele rikastamiseks pole.

Vikerraadiost on võimalik kuulata Piret Kriivani raadioaastadet "Keelesaade", mis käsitleb eesti keelt ajas ja ruumis. Jakob Hurt on öelnud: "Kui me ei saa suureks rahvaarvult, peame saama suureks vaimult!" Arvan, et Jakob Hurda lause eeskujul oleks võimalik eesti keelt päästa. Kui igäüks kuulaks või osaleks mõnel keelega seotud aktsioonil, saaksime just haridusega oma emakeelt

hoida, sest Eesti rahvaarv ei ole veel kasvamas nii kiirelt, et see kindlustaks emakeele edasikandumise järgmistele põlvkondadele.

Laenamine kui ohumärk?

Leidub inimesi, kes arvavad, et teistest keeltest sõnade laenamine on ohumärk ning näitab, et keel on kadumas. Tegelikult ei ole asi nii hull. Anna Verschik, TLÜ üldkeeleteaduse professor, on öelnud:

"Kõik keeled laenavad, laenamine on keelele omane ja on toimunud alati." Paljud sõnad, mis tunduvad tavalised ja eestipärased, on tegelikult laensõnad. Näiteks rand, hammas, mets, sild, nädal ja aken. Laenamine ei kahjusta eesti keelt, sest sõnad, mida laenatakse, põimitakse meie keelde just nii, nagu on meie keelele omane. Näiteks on TLÜ lehel ilmunud artikkel, mis toob näiteks sõna "vabariik". See sõna koosneb kahest laentüvest, sõna "vaba" on slaavi päritolu ja riik rootsi päritolu, kuid sõna "vabariik", mille

on just selline tähendus nagu meil, on ainult eesti oma.

Pidades keelt oluliseks ja kasulikuks

Keeled hääbuvad sageli põhjustel, millel pole seost keele struktuuri või

laenamisega. Nii meil hääbub keel siis, kui kõnelejad ei pea seda enam oluliseks ja kasulikuks. Keele kasutus langeb ja emakeelt ei pruugita enam järgmisele põlv-

konnale edasi anda ning nii võibki eesti keelt tabada liivi keele saatus.

Samuti võib eesti keele tulevikku mõjutada nooremate põlvkondade harjumused internetis ja sotsiaalmeedias. Mida rohkem aega noored ja lapsed nutirakendustes veedavad, seda rohkem õpivad nad võõrkeelseid sõnu ja hakkavad unustama emakeelseid vaseid. Kui eesti keelt kasutada igapäevaselt ning oma lastega samuti eesti keeles rääkida, on kindel tulevik eesti keelele olemas. Nagu on öelnud Lev Tolstoi: "Keel on rahvuse hing."

Emakeelepäeva e-etteütlus toimub Vikerraadios 15. märtsil algusega kell 10.25.

Vikerraadio kuulutab välja keelemeemide konkursi. Kuulajatel on võimalus jagada põnevaid ja tabavaid meeme keelest ning elust enesest.

Meelespea keelemeemide konkursil osalejale:

- mõtelge välja tabav meem eesti keele ja/või emakeele etteütles kirjutamise ainetel;
- lisage pildile tekst;
- saatke valmis keelemeem Vikerraadio Facebooki lehele või Instagrami sõnumina; kasutage ka teemaviidet #keelemeem, #vikerraadioetteütlus;
- Vikerraadio jagab meemivõistlusel osalevaid meeme oma FB-lehel.

Konkursi võidab meem, mis on kogunud kõige rohkem meeldimisi.

Taotlusi vahetusaasta toetamiseks saab esitada kuni 1. aprillini

Õppurid saavad välisriiki õpilase- või üliõpilase vahetuse programmide alusel õppima minekuks taotleda stipendiumi.

Stipendiaat peaks olema näidanud üles õpingutes silmapaistvaid tulemusi või olema tegev õppetöövälises ühiskondlikus tegevuses. / Foto: Pexels

aastas, 1. aprilliks või 1. oktoobriks, vastavalt kasutamise perioodile eelneval õppeaastal või semestril. Kui tavaliselt siirduvad õpilased vahetusaastale gümnaasiumiastmes, siis üliõpilastel peab välisõpingute perioodi alguseks olema läbitud bakalaureuseastme esimene õppeaasta.

Maksimaalne stipendiumisumma kokku on 1600 eurot

Toetuse saamiseks tuleb esitada elektroonilises keskkonnas SPOKU avaldus, millele peab lisama motiivatsioonikirja, vahendava organisatsiooniga sõlmitud lepingu ja taotleja isikut toendava dokumendi koopiaid,

tõendid tingimustele vastamise kohta, toetuse saaja CV ja õppeasutuse soovituskirja. Stipendiumi suurus ühele õpilasele või üliõpilasele on kuni 800 eurot üheks semestriks või kuni 1600 eurot õppeaastaks või kaheks semestriks. Ühel kalendriaastal ühele taotlejale eraldatav maksimaalne stipendiumisumma kokku on 1600 eurot.

Vahetusprogrammi edukalt läbinud õpilasel tuleb selle lõppedes esitada aruanne, mille kohta saab täpsemalt lugeda määrusest. Juhul, kui õpingud katkevad, on Harku vallavalitsusel toetuse saaja suhtes tagasinõude õigus proportsionaalselt välisõppes viibitud aja ühe semestri põhised. Abi ja täpsemat infot saab Harku valla kodulehelt www.harku.ee/et/valisõppe-stipendium ja üldharidusspetsialistilt Reelika Lõhmuselt tel 609 0492 või e-posti aadressil Reelika.Lohmus@harku.ee.

Veebruaris sai Tabasalu perearstikeskus esimest korda võimaluse tellida riskigruppide inimeste vaktsineerimiseks 108 doosi vaktsiini. Märtsikuu jooksul loodetakse saada kõik 80-aastased ja vanemad inimesed vaktsineeritud, samuti alustatakse alla 70-aastaste riskigruppide inimeste vaktsineerimist.

HARKU VALLA TEATAJA

Vaktsineerimisega seonduvatele korduvatele küsimustele vastab perearst **Piret Rospu**.

Kuidas vaktsineeritakse COVID-19 põdenuid?

COVID-19 põdenuid soovatakse vaktsineerida ühe vaktsiinidoosiga. Haigestumise peaks olema möödas vähemalt neli nädalat, aga vaktsineerida võib ka isegi kuus kuud hiljem. Pärast põdemist tekkinud antikehade tase ulatub sadade või tuhandete ühikuteni. Pärast vaktsineerimist tõuseb antikehade tase kümnete tuhandete ühikuteni, seega tugevdab üks vaktsiinidoos põdemisest tekkinud immuunvastust.

Kehtib ka vastupidine reegel: kui ühe doosiga vaktsineeritud inimene haigestub COVID-19, siis teda enam teise doosiga vaktsineerida ei pea.

COVID-19 vastu vaktsineerimine vallas

Praegu on perearstikeskuses kasutada kaks vaktsiini: mRNA-põhine Pfizer/BioNTechi vaktsiin nimega Comirnaty ja viirusvektorit kasutav AstraZeneca / Oxfordi Ülikooli vaktsiin. Neil on mõlemal teatud eripärad ja lühidalt võib vaktsiinide omadusi kirjeldada tabelina.

Vaktsiin	Pfizer/Biontech (Comirnaty)	AstraZeneca / Oxfordi Ülikool
Tehnoloogia	mRNA	Viirusvektor (šimpansi adenoviirus)
Vaktsineerimisskeem	Kaks süsti, vahe 3 nädalat	Kaks süsti, vahe 8–12 nädalat
Tõhusus	95%	67–92% sõltuvalt annustamisskeemist
Kaitse raskete juhtude eest	Ligi 100%	Ligi 100%
Vanus	16+	18–70
Esialgne kaitse tekib	10–14 päeva pärast 1. vaktsiinidoosi	22 päeva pärast 1. vaktsiinidoosi
Täielik kaitse tekib	7 päeva pärast 2. vaktsiinidoosi	15 päeva pärast 2. vaktsiinidoosi
Kõrvaltoimed	Süstekoha reaktsioonid (valu, punetus, turse), lümfisõlmede suurenemine, palavik, lihase-liigesevalu, peavalu, väsimus, iiveldus, oksendamine, haiglane olek. Reaktsioon tekib pärast 2. doosi rohkem kui pärast 1. doosi. Anafülaksia esinemissagedus u 4–5 juhtu 1 miljoni vaktsiinidoosi kohta	Süstekoha reaktsioonid (valu, punetus, turse), lümfisõlmede suurenemine, palavik, lihase-liigesevalu, peavalu, väsimus, iiveldus, oksendamine, haiglane olek. Reaktsioon tekib pärast 1. doosi rohkem kui pärast 2. doosi Anafülaksia esinemissagedus u 5–10 juhtu 1 miljoni vaktsiinidoosi kohta
Mõju asümptomaatilisele nakatumisele	Iisraelis vähenes täielikult vaktsineeritud asümptomaatiline nakatumine 92% võrra	Uuringus vähenes täielikult vaktsineeritud asümptomaatiline nakatumine 59% võrra
Mõju viiruse levitamisele	Väheneb 75% juba pärast 1. vaktsiinidoosi	Väheneb 65% juba pärast 1. vaktsiinidoosi
Kaitse viiruse uute variantide eest	Kaitseb hästi Inglismaa tüve eest. Lõuna-Aafrika Vabariigi tüve puhul kaitseb hästi raskete juhtude eest. Brasiilia variandi suhtes pole uuritud	Kaitseb hästi Inglismaa tüve eest. Lõuna-Aafrika Vabariigi tüve puhul kaitseb hästi raskete juhtude eest. Brasiilia variandi suhtes pole uuritud
Päriselu andmed	Iisraelis on eakate haiglaravi vajadust ja COVID-19 surmasid oluliselt vähendanud	Inglismaal on eakate haiglaravi vajadust ja COVID-19 surmasid oluliselt vähendanud. Inglismaal näidanud häid tulemusi ka üle 70- ja üle 80-aastastel inimestel
Doonoriks võib minna	Kohe, ootama ei pea	Nelja nädala pärast

Kas COVID-19 vaktsineerimine võib mõjutada rasedust? Aga imetamist?
Bioloogilist põhjendust, kuidas

COVID-19 vaktsineerimine rasedust või raseduse kulgu mõjutada saaks, ei ole. Loomkatsetes on rottidele süstitud

mitmekordseid COVID-19 vaktsiinide doose ja pole leitud, et muutuks emaste rottide paaritumiskäitumine, viljakus,

tiinuse kestus, samuti ei ole leitud ebasoodsat mõju loote arengule, sünnile ega sünnijärgsele perioodile.

Spetsiaalseid uuringuid rasedatel praegu avaldatud ei ole, need on alles algusjärgus. Siiski on maailmas praegu kümneid tuhandeid naisi, kes on rasedana end vaktsineerida lasknud ja nende kohta pole midagi ebatavalist kuulda olnud. Rasedustumist plaanivate või rasedate naiste vaktsineerimine peab alati põhinema individuaalsel kasude ja kahjude kaalumisel.

COVID-19 haigus võib rasedatel kulgeda raskemalt kui samaaegsetel mitterasedatel naistel. COVID-19 võib ka rasedust halvasti mõjutada, häirida platsenta verevarustust, põhjustada raseduse katkemist või enneaegset sünnitust.

Imetamine ei ole COVID-19 vastu vaktsineerimisel takistuseks. Isegi kui mingi väike osa vaktsiini komponentidest jõuaks rinnapiima, lagundatakse see beebi seedetraktis tõhusalt ära.

Kas vaktsineerimise tagajärjel haigestub inimene COVID-19-sse?

COVID-19 vaktsiinid ei sisalda elusat koroonaviirust ja vaktsiinid ei suuda COVID-19 haigust esile kutsuda. COVID-

19 vaktsiinid ei muuda ninast võetavat PCR-testi positiivseks. Enne vaktsineerimist täieliku kaitse saamist on võimalik koroonaviirusega nakatumine ja COVID-19-sse haigestumine. Väike tõenäosus selleks jääb püsima ka pärast vaktsineerimist täieliku kaitse saamist, aga sellisel juhul haigestudes kulgeb haigus kergelt ja haigestunud levitavad viirust vähem.

Kas pärast vaktsineerimist võib maskidest loobuda?

Vähemal esialgu tuleb ka pärast täielikku vaktsineerimist jätkata distantsi hoidmist ja maski kandmist. Võimalik, et teadmiste lisandudes see soovitus muutub. Praegu on vaktsiinidega tehtud uuringutes jälgitud peamiselt ainult COVID-19 haiguse eest kaitse saamist, aga ei ole veel põhjalikult uuritud, kas vaktsineerimine väldib ka viiruse asümptomaatilist kandlust või levitamist. Seni, kuni me veel päris kindlalt ei tea, on parem eksida ohutuse poole ja ettevaatusmeetmetest jätkuvalt kinni pidada.

Tabasalu perearstikeskuse arstid, õed ja ämmaemandad on kõik COVID-19 vastu vaktsineeritud. Oma igapäevast tööd tehes, samuti avalikes ruumides liikudes kanname ikka maski ja puhastame käsi.

Saja-aastane Almere Kuusemets: "Mul ei ole meeles, kui vana ma olen."

On reede, 26. veebruar ja Tutermaal on üks õige vägev juubilar. Me – olles turvaliselt maskistatud – läksime sünnipäevalist õnnitlema.

MARI KUKK

Ma on veel jäine, aga esimesed päikesekiired juba soojendavad, kui astume valla vanem Erik Sandla ja sotsiaali- ja tervishoiuosakonna juhataja Tiia Spitsõniga kolmekorruselise kortermaja puidust treppi pidi üles. Tahame tervitada meie valla vanimat daami – Almere Kuusemets saab justnimelisel päeval sajandivanuseks.

Juubilaril ajab esiti muigama, kui küsin, kas võib lehe jaoks pilti teha. "No mind ajab see asi ikka nii naerma," vastab ta. Kõrvakuulmine on tal kehva ja ka nägemine on vilets ning kui koduhooldustöötaja Liia Kuusik ei "tõlgiks", oleks prouaga keeruline suhelda. Liia kummardub sünnipäevalapse vasku kõrva juurde ja küsib valjul häälel: "No mis tunne on siis?" Sünnipäevalaps, valla kingitud Haapsalu sall õlgadel ja üüratu bukett süles, ütleb, et oh, pole meeleski. "Et kõik on siis korras?" palun Liial Almere käest küsida. "Jah," vastab juu-

Täpselt samal päeval, kui Almere saja aasta juubelit peab, oleks tema poeg Toomas saanud 70-aastaseks. "Seda on minu sünnipäeva juures kõige olulisem meeles pidada," ütleb ta. / Fotod: Mari Kukk

Tort värskete marjadega ootab lahti lõikamist ja maiustamist.

bilar, "nii nagu ikka iga päev, täpselt niisama on ka praegu. Muutust ei ole."

Ise ei saa proua enam hakkama, teda aitab abiline Veera Vaher. "Aga kuidas tervis on?" uurin Liia vahendusel edasi. "Noh, nii nagu ikka, sünnipäev tablette iga päev, mul on palju tablette, mis on ammu kirjutatud. On kästud süüa ja mina

siis süüa. Usun, et kui neid ei võtaks, siis ei saaks hakkama. Mis kõige hullem – ma ei näe. Telekat natuke näen vaadata."

Pika eluea valem?

Ei saa mitte jätta küsimata, kuidas peaks elama, et nii kaua elada. Almere teatab: "Täit- sa normaalselt. Mitte midagi muud siin pole. Mul ei ole

üldsegi meeles, kui vana ma olen. Absoluutselt!" Küsimusele, millised ta päevad välja näevad, vastab ta, et üldiselt on igav, aga elavneb siis, sest talle meenub kass. Kassi nimi on Kissi-Päti. "Ta saab aru mu jutust, tuleb tuppa, kui kutsun. Kui paneb mulle käpaga, siis ütlen ai-ai, ja ta jätab kohe järele," sõnab proua. "Kassike on tema rõõm ja tema heaolu pärast muretseb Almere enim," teab Liia rääkida.

Mida sünnipäevalaps endale sooviks? "Mida ma tahaksin? Endale ei soovi enam midagi. Mida ma tahaksin ... Et ma rutem sureksin!" Vallavanem ütleb vahele: "Ei, seda me küll ei taha. Järgmine aasta tuleme ju jälle tordi ja lilledega külla!" Juubilar naerab selle peale, tänab külaskäigu ja kingituste eest.

Aga Almere, mis tööd te tegite? Selgub, et töid tegi ta igasuguseid, ameteid oli palju.

Mis ametipost enim meeldis? "Ei oska öelda. Kõiki püüdsin korralikult teha. Iga tööga läksin miskipärast alati närvi ka." Selle peale naerame kõik. Kui küsin, et kas tal on ka midagi, mida ta teeks teisiti või kahetseb, siis Almere ohkab: "Mõnda asja küll, isiklikku. See on isiklik." Meele teavad tal heaks ilusad ilmad ja kass, muidugi rõõmustab ka presidendilt saadud õnnitluskaart, kus on kirjas järgmised read:

Tiia Spitsõn ja Erik Sandla õnnitlemas eakat juubilarit, hoitakse turvalist distantsi. Muide, Almere ütleb, et kui pakutakse vaktsineerimist, on ta otsustanud süstist siiski loobuda.

"Palun võtke vastu minu südamest tulevaid õnnitlusi Teie sajanda sünnipäeva puhul. Olete oma elus palju näinud ja kogunud, olete saanud kaasa elada terve sajandi rõõmudele ja muredele ning alati hoidnud alal lootust. Mul on hea meel, et Teil on jätkunud elurõõmu jagada seda kõike ka noorematega. Soovin teile tervist ja palju õnne. Teie Kersti Kaljulaid. Kadriorus."

Et järgida kriisiaegseid reegleid, hakkame minema sättime. Almere istub tugitoolis ja lehvitab rõõmsalt. Lepime, et jääme uue aastani! Head pidupäeva!

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

HARKU VALLA TEEDE JA JUURDEPÄÄSDE TEEMA-PLANEERINGULE KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMINE

Harku vallavolikogu 26.10.2020 otsusega nr 84 algatati Harku valla teede ja juurdepääsude teemaplaneeringule keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Harku vallavolikogu 29. detsembri 2016 otsusega nr 156 algatati Harku valla teede ja juurdepääsude teemaplaneering.

Harku vallavolikogu kehtestas 17. oktoobri 2013 otsusega nr 138 Harku valla üldplaneeringu. Kehtivas üldplaneeringus ei ole lahendatud avalikult kasutatavate teede ja radade temaatikat ning vastav küsimus on määratud lahendada eraldi teemaplaneeringuga.

Teemaplaneeringu (TP) koostamise eesmärk on Harku valla territooriumil määrata avalikult kasutatavate olemasolevate ja perspektiivsete maanteed, teede, tänavate, kergliiklusteede (jalg- ja jalgrattateed, jalgrattateed või jalgteed jmt teed), matkaradade, terviseradade, maastikusõidukiradade (alad, millel on lubatud liigelda ATV-de jt maastikusõidukitega) jmt radade, juurdepääsuteede ja juurdepääsude (sh juurdepääsud kallastadadele) asukohad. Samuti tuleb teemaplaneeringus kajastada teede rajamiseks vajalikku võimalikku sundvõõrandamistega arvestamise teemat. Tähelepanu tuleb pöörata ka valla arengukavas ettenähtud tegevuste suunamisele. Samuti täpsustada ja eemaldada mitmetiõlgendatavus üldplaneeringu seletuskirjast maanteedäärsete alade ehitustingimuste osas ning defineerida selgelt maanteedäärsete alade ulatus ja nende osas kehtivad ehituslikud tingimused ning piirangud.

Oluliseks ülesandeks on teemaplaneeringus ka vallaelanike (eriti tööl käivate inimeste) liikumisvajaduste tagamine mööda omavahel ühendatud teede ja muude liikumisradade võrgustikku. Eriti oluline on see suletud territooriumitega suvilaalade jalgsi läbitavaks muutmisel, et tagada otseteed puhkealadele, sotsiaal-, haridus- ja teenindusasutusteni, randadesse ning teiste veekogude äärde jms oluliste sihtkohtade juurde. Teemaplaneeringu koostamise eesmärk on ka üldplaneeringus määratud perspektiivse trammitee kavandamise vajaduse ja võimaluse läbikaalumise koostöös Tallinna linnaga. Samuti on teemaplaneeringu ülesanne avalike parkimisalade määramine valla territooriumil ning teede ja tänavate valgustamise põhimõtete väljatöötamine.

KSH eelhindamise koostamiseks kasutati esialgselt Harku valla teede ja juurdepääsude probleemkohtade

kaardistust. Natura eelhindamise tulemusena selgus, et välistada ei saa eraldi või koos muude tegevustega kaasnevat olulist ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele. Sellisel juhul on KSH algatamine TP koostamise käigus vastavalt KeHJS-i § 3 lg 1 punktile 2 kohustuslik.

KeHJS-i § 33 lõike 6 järgi tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, keda strateegilise planeerimisdokumendi rakendamise eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju tõenäoliselt puudutab. Keskkonnaamet asus oma 19.10.2020 kirjas nr 6-5/20/1458-4 seisukohale, et Harku valla teede ja juurdepääsude teemaplaneeringu KSH algatamine on põhjendatud ning vajalik.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja ja kehtestaja on Harku vallavolikogu (aadress Kallaste tn 12, 76901 Tabasalu, Harjumaa, harku@harku.ee), koostamise korraldajad on Harku vallavalitsus (aadress Kallaste tn 12, 76901 Tabasalu, Harjumaa, harku@harku.ee) ning koostaja on Skepast & Puhkim OÜ (registrikood 11255795, aadress Laki põik 2, 12915 Tallinn, info@skpk.ee).

Algatamise otsusega on võimalik tutvuda Harku valla kodulehel või otselingil aadressil Kaart.harku.ee/DP/T_teemaplaneering/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMISE ARUTELU TOIMUB ZOOMI KESKKONNAS

Vabariigi Valitsuse 26. veebruari 2021. aasta korraldusega nr 282 kehtestatud piirangute kohaselt ei ole võimalik tagada korraldusest tulenevaid tingimusi avalike koosolekute ja avalike ürituste läbiviimiseks siseruumides. Seetõttu toimub Vaia külas Naage tee 106 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamise avalik arutelu **18. märtsil 2021 kell 17.00 Zoomi keskkonnas.**

Arutelul osalemiseks lisatakse arutelu päeval Harku valla (www.harku.ee) kodulehele ehituse ja planeerimise rubriigis valdkonna uudiste alla link, millele klõpsates saate liituda aruteluga. Kui liitumisel tekib probleeme, helistage 606 3839 ja juhendame Teid telefoni teel.

DETAILPLANEERINGUTE AVALIKE VÄLJAPANEKUTE TULEMUSED

11.–25.02.2021 k.a toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute veebikanduses **Vääna külas Otsatalu tee 8** (katastritunnus 19801:011:0701), **Otsatalu tee 10** (katastritunnus 19801:011:0702), **Otsatalu tee 12**

(katastritunnus 19801:011:0703), **Otsatalu tee 16** (katastritunnus 19801:011:0705), **Otsatalu tee 18** (katastritunnus 19801:011:0707), **Otsatalu tee 20** (katastritunnus 19801:011:0708) ja **Otsatalu tee L2** (katastritunnus 19801:011:0713) **maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu** avalik väljapanek. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid/ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtuvalt ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

11.–25.02.2021 k.a toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute veebikanduses **Tiskre külas Apametsa IV kvartali Liiva tee 53** (katastritunnus 19801:002:2084), **Tõnise** (katastritunnus 19801:002:1957), **Liiva tee 47** (katastritunnus 19801:002:1991), **Liiva tee 45** (katastritunnus 19801:002:0620), **Liiva tee 43** (katastritunnus 19801:002:6700), **Nõmme põik 4** (katastritunnus 19801:002:6680), **Nõmme põik 6** (katastritunnus 19801:002:3080) **maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu** avalik väljapanek. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid/ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtuvalt ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

DETAILPLANEERINGU AVALIKU VÄLJAPANEKU JÄRGSE ARUTELU TULEMUS

5.–18.01.2021 k.a toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute veebikanduses **Vääna-Jõesuu külas Päikesetorn I** (katastritunnus 19801:011:0369) **maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu** avalik väljapanek. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel esitati üks kiri ettepanekutega. Harku vallavalitsus korraldas detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu **25. veebruaril 2021 kell 17.00 Zoomi keskkonna vahendusel.** Planeeringule ettepanekuid esitanud isiku ettepanekutega arvestati ning ettepanekuid esitanud isik nõustus detailplaneeringu täiendatud lahendusega, mis-tõttu edastatakse detailplaneering kehtestamiseks.

DETAILPLANEERINGUTE KEHTESTAMISED

Harku vallavalitsuse 16. veebruari 2021 korraldusega nr 147 kehtestati Ilmandu külas Tarna tee 1 (katastritunnus 19801:001:1066) **maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu** vastavalt Milesson Projekt OÜ (rg-kood 11428623) tööle nr 01-18DP.

Detailplaneeringuga kavandatakse olemasoleva maa-

tulundusmaa sihtotstarbega Tarna tee 1 katastriüksuse jagamine neljaks elamumaa sihtotstarbega krundiks vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele suurusel 2210 m², 2251 m², 2439 m², 2512 m². Lisaks moodustatakse kolm transpordimaa sihtotstarbega krunti vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele suurusel 514 m², 1109 m², 255 m². Transpordimaa krundid suurusel 1109 m² ja 255 m² moodustatakse olemasoleva Tarna tee tarbeks ja võõrandatakse tasuta vallale, et tagada Tarna tee avalik kasutus. Transpordimaa krunt suurusel 514 m² kavandatakse tu-pikiteena juurdepääsu tagamiseks elamumaa kruntidele suurusel 2439 m² ja 2512 m². Detailplaneeringuga kavandatakse maaüksuse osat, mis paikneb Harku oja kalda ehituskeelu- ja piiranguvööndis, üks maatulundusmaa sihtotstarbega krunt suurusel 7966 m².

Moodustatavate elamumaa kruntidele määratakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kahe abihoone püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele kuni 400 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ja kuni kaks maapealset korrust. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ja üks maapealne korrus. Lubatud katusekalle on määratud vahemikus 25–45 kraadi. Moodustatavad elamumaa krundid on kavandatud väljapoole Harku oja ehituskeeluvööndit. Elamumaa kruntide põhjapoolne osa paikneb vähesel määral Harku oja kalda piiranguvööndis, kuid hoonestust piiranguvööndisse ei kavandata.

Juurdepääs planeeritava alale on lahendatud Tuule teelt mööda Tarna teed.

Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevõrgi ja kanalisatsiooni baasil vastavalt piirkonna vee-ettevõtja poolt väljastatud tehnilistele tingimustele.

Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebikanduses aadressil Kaart.harku.ee.

DETAILPLANEERINGUTE ALGATAMISE TAOTLUSED

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Naage külas Päikesetorni maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Vääna-Jõesuu külas Vanasaare tee 4 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotlustega ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute veebikanduses aadressil Kaart.harku.ee.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

VOLIKOGU ISTUNGILT:

25. veebruaril 2021 toimus Harku vallavolikogu istung, kus osales 19 Harku vallavolikogu liiget. Istungit juhatas Harku vallavolikogu esimees Vytautas Martinonis.

ISTUNGIL VÕETI VASTU JÄRGMISED OTSUSED:

- Harju maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava objektide esitamine;
- Harku vallavolikogu 30.10.2014 määruse nr 20 "Harku valla koolieelsete lasteasutuste muude kulude vanema poolt kaetava osa määr ja selle tasumise kord" muutmise;
- Harku vallavolikogu 25. aprilli 2019 määruse nr 6 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse maksimise kord" muutmise;
- Tabasalu ühisgümnaasiumi ümberkorraldamine;
- Harku vallavolikogu 29.06.2017 määruse nr 25 "Tabasalu ühisgümnaasiumi põhimäärus" muutmise;
- Tabasalu alevikus Pähkli tn 5, Pähkli tn 5a ja Pähkli tn 7 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Laabi külas Paevälja tee 3, Puidu ja Norma maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Vääna-Jõesuu külas Oominõmme tee 1 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Vääna-Jõesuu külas Tagametsa maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine;
- Naage külas Vana-Madise tee 7a, Saarepõllu, Liisa ja Metsapõllu maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine.

Järgmine Harku vallavolikogu istung toimub 25.03.2021 algusega kell 16.00.

Päevakorra saab tutvuda viis päeva enne istungit veebiaadressil www.harku.ee/teated ja veebiülkannet on võimalik jälgida aadressil www.volis.ee.

HARKU VALLAVOLIKOGU KANTSELEI

Vääna-Jõesuu rannast leitud haigelt luigelt võetud analüüs kinnitas lindude grippi

Põllumajandus- ja Toiduamet tegeleb aktiivselt hukkunud lindude kokku kogumisega.

HARKU VALLA TEATAJA

Heidi Käär, Põllumajandus- ja Toiduameti kriisijuht, mida teha, kui leian rannalt linnukorjuse?

Et lindude gripp on nakkav ja levib kiiresti, on oluline taudi ennetamine ja selle avastamisel abinõude rakendamine. Kui leiate hukkunud veelinde (haned, luiged), hulganisti surnud metslinde või surnud röövlindu (kullid, kotkad) korjuse, andke sellest teada infotelefonil 605 4767. Kodulinnu surmast teavitage veterinaararsti, kellelt saab edasised suunised.

Mis on lindude gripp?

Lindude gripp on väga nakkav, ägedalt kulgev lindude viirushaigus. Lindude gripp kuulub eriti ohtlike loomataudide hulka, kuna põhjustab lindude massilist haigestumist, suremust ning majandusliku kahju. Lindude gripile on

Haigus on levinud kõikjal maailmas. Igal aastal leitakse lindude gripi viirust erinevates Euroopa riikides. / Foto: Pexels

vastuvõtlikud kõik kodu- ja uluklinnud. Nakkusallikaks on haiged või haiguse läbi-põdenud viirusekandjad linnud. Nakatumine toimub seedetrakti või hingamisteede kaudu. Haigete lindude ravi puudub. Haiguse puhkemisel kehtestatakse karantiin, haiged ja haiguskahtlased linnud hukatakse ja hävitatakse.

Millist ohtu kujutavad metslindude gripi levikud?

Gripiviiruste kandjateks looduses on metslinnud (peamiselt veelinud), kellelt võivad nakkuse saada kodulinnud, eelkõige koduveelinud, nagu haned ja pardid. Metslindude

hulgas levib nakkus valdavalt ilma nähtavate haigustunnusteta, kuid kõrge patogeensusega viirustüved põhjustavad tervisehäireid ka metslindudel. Rändlindudega võib haigus levida pikkade vahemaade taha.

Mida on teada Vääna-Jõesuust leitud luigekorjuse kohta?

Sel aastal on lindude gripi tõttu uuritud 37 vee- ja metslindu (1.03 seisuga). Lindude gripi H5N8 tüve kinnituse on saanud Tallinnast Kopli poolsaarelt leitud kümnokkluik (12.02). Harku vallast Vääna-Jõesuu ranna-alalt leitud kümnokkluilgelt võeti proov 27. veebruaril, samuti viidi testimisele Tiskrest leitud hallhaigur. 4. märtsil saime laborilt vastuse, et Vääna-Jõesuust leitud kahel kümnokkluilgile ja Tiskrest leitud hallhaigruul on tuvastatud H5N8 tüvi.

Kas gripp on ka inimestele nakkav?

Lindude seas enim levinud viiruse tüvi H5N8 ei ole teadaolevalt inimesele ohtlik. Lindude gripi viiruse tüvi H5N1 võib olla inimesele nakkav otseselt kokkupuutel haige linnuga.

"Harku valla laululaps 2021" toimub sel aastal teisiti

Osaleja esitab oma laulu videona ja saadab selle korraldajale 1. maiks.

Juhend lauljatele

1. Korraldaja on Harku vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond.
2. Laule hakkab hindama "Harku valla laululaps" žürii, kes on kolmeliikmeline. Žürii valib parimad esitajad konkursi "Harjumaa laululaps 2021" kontserdile, mille täpne aeg antakse hiljem teada.
3. Hindamisele lähevad musikaalsus, selge diktsioon, elementaarne laulutehnika, individuaalsed hääle omadused, terviklik interpretatsioon.
4. Lauljate vanuserühmad: 3–4 a; 5–6 a; 7–9 a; 10–12 a; 13–15 a; 16–18 a (19 a, kui õpib).
5. Žürii selgitab välja kolm parimat lauljat igast vanuserühmast teie saadetud videote põhjal.

Vaadake täpsemaid nõudeid videole Harku valla kodulehelt www.harku.ee/laululaps.

Rannamoisa lasteaed
pakub tööd

RÜHMA ASSISTENDILE

Olete õige inimene meie meeskonda, kui:

- Teile meeldivad päevad täis põnevaid seiklusi ja loovaid ettevõtmisi koos lastega;
- Te naudite jalutuskäike metsa ja mere äärde ning väikeste käte kallistusi;
- Te ei karda tegutsemist täis päevi ja meie neljajalgseid sõpru.

Lubame Teile, et meil on 127 ägedat last ja 24 energilist, tarka ja naerulembelist kolleegi.

Garanteerime, et igal suvel on pikk puhkus ja nädalas korra saab ujuda või minna jõusaali.

Ootame Teid tööle alates 1. aprillist 2021.

CV ja motivatsioonikiri palun saata hiljemalt 15. märtsiks e-posti aadressile margit@rannamoisa.edu.ee.

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja Harku vallas

Karolin Veeorg
+372 566 33 813
karolin@aknakate.eu

Rulood
Tekstiilkardinad
Turvakardinad
Terrassimarkiisid

TEATED:

TEENUS

- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemahuliselt. Tel 5660 7554, e-post janek@janelldisain.ee.
- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsten, tel 5662 1300.
- Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055.
- Väljaõppinud puudelangetaja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köis- tehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste lange- tamine ning viljapuude lõikamine. Lume koristamine. Tel 5348 7318, e-post: igor@inkteenused.ee.
- Liugused, riidekapid, garde- roobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ.
- Arboristi teenused. Kutsetun- nistusega arborist pakub ohtlike puude raiet, puude hooldusloikust, hekkide hooldust, kändude free- simist. Raieteenused, võsätöid. Puude istutus. Raiejätmete hakki- mine. Transport. www.puukirurg.ee, info@puukirurg.ee, 505 7786.
- Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Tel 5352 9476, e-post mehitus@gmail.com.

- Korterite ja majade ehitus, reno- veerimine, maalritööd. Võib paku- da ka pisemaid remonditöid. Küsi pakkumist! Tel 5696 5277.
- Vihmaveesüsteemide, katuse- redelite ja katuste paigaldus, paran- dus, hooldus ja müük. Lisaks val- mistan ja paigaldan erinevaid lisa- plekke (aknaplekid, korstnaplekid, korstnamütsid jne.) Küsi pakku- mist tel 521 1875 või kirjuta: katusepleku@gmail.com.

MÜÜK

- Müüa kvaliteetsed küttepuud (30–60 cm) ja klotsid hästi pakitud 40 l võrkudes või ka lahtiselt. Erine- vad puuliigid. Hind al 2,20 €/võrk, kohaletooduna. Halumasina EVO36 rent ja teenus. Hinnainfo tel 5620 8210.

- Müüa lõhutud küttepuud kohale toomisega: lepp, sang- lepp, kask, metsakuiv oksapuu. Hinnad soodsad. Tel 509 9598, pakhalupuu@gmail.com, www.pakhalupuu.ee.

- Müüa küttepuud pikkusega 30–60 cm. Toores segalehtpuu ala- tes 43 €/ruum. Toores sanglepp alates 46 €/ruum. Kuiv segaleht- puu alates 55 €/ruum. 30 cm kuiv lehtpuu ja 50 cm kuiv ahjupuu 40 l võrgus 3 €. Tel 504 2707.

OST

- OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.
- Ostan seisva jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariisil, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt seisvaid. Koha- peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan 5618 8671 või seisevauto@gmail.com või tulen järele püksiriiga ja tasun sularahas või ülekandegaga. www.seisevauto.ee.
- Leian ostja või üürilise sinu kinnisvarale. Tel 511 0939, e-post viljo.pettinen@domus.ee.
- Ostan vanavara – Tarbeklaasi tooted, mööbel, dokumendid, fotod, mänguasjad, nõud, tööriistad, ehted, kunst, mootorrattad ja palju muud! Ardo, tel 5607 8579.
- Autode ost. Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki (sõiduauto, kaubik, maastur), võib ka vajada remonti. Kiire tehing ja vormista- mine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.

TÖÖ

- Otsime puhastusteenindajat Tabasallu, Harku tee 63. Täpsem info tel 5682 1503.

- Vannitubade ja korterite remont ning viimistlus. Uus teenus – lammutustööd. Küsige pakkumist. Tel 525 7443, e-post info@remontjaviimistlus.ee, www.remontjaviimistlus.ee.

- Pellet al 190 €/alus, kase RUF-bri- kett al 125 €/alus, küttepuud al 45 €/ruum. Kõik ühest kohast! Head hin- nad! 600 0136, 520 0093. Puu24.ee.

- Trimmerdamine, võsalõikus, raietööd mootorsaaga Harku vallas. Tel 521 4353, e-post sompaserv@gmail.com.

- Vannitubade remont. Boilerite, pistikute paigaldus, kõik elektri- torutööd. Tel 5850 8713.

- Kogenuud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet ja puude hool- dusloikust. Hindame puude tervis- likku seisundit. Soodsad hinnad. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

- Ohtlike puude langetus, õunapuude ja hekkide lõikus. Tel 5661 3900.

Harku lasteaed
pakub tööd

ÕPETAJA ASSISTENDILE

Olete õige inimene meie meeskonda, kui:

- olete positiivse ellusuhtumisega, väärtustate meeskonna- tööd;
- suhtute töösse kohusetundlikult, hoolite lastest ning omate lapsehoidja kutset, tase 4;
- olete valmis osalema õppe- ja kasvatustöös, juhendate lapsi ning hoiate ruume puhtana.

Pakume sõbralikku ja loovat kollektiivi, 35 kalendripäeva puhkust ja spordisaali külastust.

Tegemist on tähtjalise töölepinguga lapsehooldus- puhkusel oleva töötaja asendamise ajaks.

Ootame teid tööle aprillist 2021. aastal.

Avaldus, CV ja kutset tõendava dokumendi koopia palun saata hiljemalt 31. märtsiks e- posti aadressile marika.sandrak@harkulasteaed.ee Info tel 651 0458, 555 33 979.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

8. aprill alates 10.00

TABASALU EAKATE PÄEVAKESKUSES

Vanaduspensionäridele kompenseerib Harku vald 50% kontrolli hinnast.

ETTEREGISTREERIMINE telefonil 5323 2454

Silmade kontroll 15€, prilliootjale TASUTA!

WWW.PUISTEMEES.EE

ISOVER
SAINT-GOBAIN

PUISTEVILLA PAIGALDUS
5016689

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel: 52 7 1059

VIHMAVEERENNID OÜ
Liitevabad rennid kuni 30m

Lasteabi.ee
116 111

Partner

HARKU VALLA MAAKLER
1partner.ee

Ville Värk
513 2422

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

ÄRA JÄÄ KOOLI HILJAKS!

Uuri juba kevadel, mida sügisel õppida ja kuidas toetust saada.

ESTI TÖÖTUKASSA
TÖÖTA JA ÕPI

OÜ SINITIIVIK GRUPP
teostab vaipade puhastust villa-, sünteetika-, kaltsu- ja narmasvaipadele. Transport uksest ukseni tasuta.
5591 7562

OHVRIABI KRIISI-TELEFON 116 006

SA EI OLE MURES ÜKSI

24/7 TASUTA

WWW.PALUNABI.EE

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele
Klaara Meriküll
surma puhul.
Klubi Hõbehall ja Ülle

Avaldame kaastunnet Merle perele ema
Klaara Meriküll
lahkumise puhul.
Mälestab Ilmandu küla

Südamlik kaastunne Marele kalli isa
Uuve Vilbachi
lahkumise puhul.
Kolleegid Linnahalli teenindusjaamast

REKLAAM

www.aiad-varavad.ee

AIAD - VÄRAVAD

- Aiaehitus (puit, pancel- ja võrkaiad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee tel: 59 18 00 20

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

Info ja tellimine
51 36 999
info@kytteladu.ee
www.kytteladu.ee

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT!

RUF PUITBRIKETT **ÜMAR PUITBRIKETT** **PELLET**

ALATES **130€** /ALUS
ALATES **140€** /ALUS
ALATES **190€** /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
Puitbrikett • pellet • kaminapuud
kivisüsi • turbabrikett • grillsüsi

Vaktsineerides oleme tugevamad!

COVID-19 vastu vaktsineerides hoolid enda ja oma lähedaste tervisest ning aidad meil naasta tavapärase elu juurde.

Tutvu ametliku COVID-19 vaktsineerimise infoga: vaksineeri.ee

TALLINNA KREMATOORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
Pärnamäe tee 36, Tallinn
telefon 623 8808 (24h)

Eesti Külaliikumine Kodukant
koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liidu,
Eesti Leader Liidu ja
VIROL'iga kutsub teid veebikonverentsile

Loeland Liechtenstein
Norway Active citizens fund

KOGUKONNA ROLL JA VÕIMALUSED KOHALIKUS OMAVALITSUSES

KONVERENSI EELTEADE

Konverents toimub 25. märtsil 2021 kell 10.00-15.00 veebikeskkonnas.

Kuulete parimaid näiteid Eesti kohalikest omavalitsustest:

- Kuidas kutsuda kogukondi osalema kohaliku omavalitsuse arengus?
- Mida kogukonnad päriselt omavalitsuselt tahavad ja ootavad?
- Mitu eurot toob tagasi üks kogukondadesse investeeritud euro?
- Kuidas saab omavalitsus ennetada konflikte kogukondade ja uusarendajate vahel?

Märkige kuupäev kalendrisse ning jääge ootama täpset kava ja registreerumist.

Veebikonverents on TASUTA.

Lisainfo:
Ivika Nögel, tel 511 5914
ivika@kodukant.ee

EEELK LÄÄNE-VIRU OMAVALITSUSTE LIIT

MEISTERVIIMISTLUS ee

Ehitame vaheseinu, viimistleme, värvime!

Küsi hea hind

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

Usalda oma kodu MÜÜK, OST ja ÜÜRIMINE MINU HOOLDE!

KRISTA KARIK
+372 520 3330
krista@skanton.ee

SK SKANTON + KINNISVÄÄR

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

HOOLDUS-KAMPAANIA

Harku vallas edasi-tagasi transport alates **10 EUR**

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

Kodu soodsalt soojaks!

Puu24.ee

LEPP alates 45 €/ruum
PELLET alates 190 €/alus
PUITBRIKETT alates 125 €/alus

☎ Pellet ☎ 6 000 136
☎ Puitbrikett ☎ 52 000 93
☎ Lahtine küttepuid
☎ Kontaineris küttepuid
☎ Võrkkotis küttepuid
☎ Korstnapühkija

Alusel kaubad (brikett, pellet, konteiner ja võrkkott) toome kliendile ratasostukiga koduhoovi sisse.

SINU ISIKLIK KUTSELINE MAAKLER
Kutsetunnistus 163776

Carol Saarik
520 9330
carol.saarik@uusmaa.ee

UUSMAA | Maakri

SINU ISIKLIK KUTSELINE HINDAJA
Kutsetunnistus 151713

Kertu Ehaviir
528 8645
kertu.ehaviir@uusmaa.ee

UUSMAA | Maakri